

Ομιλία για τη συνάντηση της Αληθινής εν Θεώ Ζωής στη Μόσχα

Σεπτέμβριος 2017

Επίσκοπος Μάρκος Γκεμπρεμεντίν

Αιθιοπία

Αξιοσέβαστη κα Βασούλα

Σεβασμιώτατοι, Εξοχότατοι, Αιδεσιμότατοι Πατέρες, Αδελφές και μέλη της Αληθινής εν Θεώ Ζωής, προσκεκλημένοι φίλοι, κυρίες και κύριοι.

Μου ζητήθηκε να σας μιλήσω σε 10 λεπτά για τα θέματα του διαθρησκευτικού διαλόγου μεταξύ των θρησκειών. Καθώς στέκομαι μπροστά σας, ευχαριστώ τον Θεό που μας συγκέντρωσε σαν παιδιά Του για αυτή την υπέροχη και σημαντική περίπτωση και στη συνέχεια απευθύνω τις ελικρινείς μου ευχαριστίες στην κα Βασούλα και την ομάδα της για την οργάνωση της τόσο όμορφης εκδήλωσης και για την πρόσκληση να λάβουμε μέρος σε αυτή τη συγκέντρωση. Τους ευχαριστούμε για το σπουδαίο έργο τους.

Πρώτα απ' όλα, τι είναι ο διαθρησκευτικός διάλογος; Πρόκειται για συνεργασία, επικοδομητικές και θετικές αλληλεπιδράσεις μεταξύ ανθρώπων διαφορετικών θρησκευτικών παραδόσεων.

Ο Ιησούς είπε: «Φεύγω και σας αφήνω την ειρήνη. Τη δική μου ειρήνη σας δίνω» Ιω 14:27. Η Ειρήνη που λαμβάνουμε από τον Θεό είναι η αληθινή ειρήνη, όχι αυτή που μας δίνει ο κόσμος. Η ειρήνη είναι απαραίτητη για όλους σήμερα, εμείς οι Χριστιανοί καλούμαστε να ζήσουμε με Χριστοειδή ειρήνη και ταυτόχρονα να είμαστε εκπρόσωποι της Ειρήνης.

Το ερώτημα είναι πώς μπορούμε να προωθήσουμε την αληθινή ειρήνη σε αυτόν τον διαιρεμένο κόσμο και στις διαιρεμένες θρησκείες. Βιώνουμε διαιρέσεις, υποκρισία, μίσος, υπερηφάνεια, αμυντικότητα, κρίσεις, έλλειψη συγχώρεσης, έλλειψη σεβασμού, αρνητική κριτική και έλλειψη αληθινής αγάπης μεταξύ εθνών, γειτόνων, οικογενειών, ομάδων και πάνω απ' όλα, μεταξύ των χριστιανικών ομολογιών.

Γιατί τόση ασυμφωνία, συγχύσεις, αντιφάσεις, αμυντική στάση να συμβαίνουν ανάμεσα στα παιδιά του Θεού / Χριστιανούς; Το σχέδιο του Θεού δεν ήταν να ζουν όλοι ειρηνικά; Δεν προσευχήθηκε ο Ιησούς για την Ειρήνη και την Ενότητα των μαθητών Του; Δεν είπε ο Ιησούς ότι «όπου είναι συναγμένοι δύο ή τρεις στο όνομά μου, εκεί είμαι κι εγώ ανάμεσά τους»; (Μτ 18:20) Πιστεύουμε πως ο Ιησούς μπορεί να συμφωνεί με την ασυμφωνία μας και τον διχασμό μας; Μήπως η αποστολική μας παράδοση αντιφάσκει, ή είναι η δική μας ερμηνεία του Λόγου του Θεού ή η κατανόηση και η απόφαση των προπατόρων μας να λατρεύουμε με διαφορετικούς τρόπους και να ακολουθούμε τις δικές μας διδασκαλίες;

Γνωρίζουμε ότι στο πέρασμα των αιώνων προέκυψαν φιλονικίες και έριδες μεταξύ Χριστιανών και Μουσουλμάνων, μεταξύ Χριστιανών και Εβραίων. Δεν είμαστε αδελφοί εν Θεώ; Εκείνος δεν μας δημιούργησε; Δεν είμαστε απόγονοι του Αβραάμ και μια οικογένεια του Θεού; Δεν προσπαθούμε να φτάσουμε σ' Εκείνον με τον δικό μας τρόπο, μέσα από την πίστη, την προσευχή και τη λατρεία; Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε τα αρνητικά βιώματα του παρελθόντος και να κάνουμε ελικρινείς προσπάθειες για την επίτευξη αμοιβαίας κατανόησης για το καλύτερο μέλλον όλων; Δεν μπορούμε εμείς οι Χριστιανοί, οι Μουσουλμάνοι, οι Βουδιστές και οι Εβραίοι να συνεργαστούμε για να διατηρήσουμε και να προωθήσουμε την ειρήνη, τη

δικαιοσύνη και τις ηθικές αξίες; Το Ευαγγέλιό μας και το Κοράνι δεν μιλούν συχνά για τη Συγγνώμη και τη συμφιλίωση; «Όσοι έχουν πιστέψει στο Θεό να φροντίζουν να πρωτοστατούν σε καλά έργα.» Τιτ 3:8

Κάποτε είπε ο Πάπας Παύλος ΣΤ': «Με εκτίμηση ατενίζει η Εκκλησία και τους Μουσουλμάνους, οι οποίοι λατρεύουν τον ένα και μοναδικό Θεό, τον ζώντα, τον εύπλαχνο και Παντοδύναμο, τον δημιουργό ουρανού και γης, ο οποίος μίλησε στους ανθρώπους.»

Τι θεωρούμε καλύτερο τώρα, για τη σημερινή γενεά και τις γενεές που θα ακολουθήσουν; Όταν μιλάμε για Χριστιανισμό, οι Πατέρες της Εκκλησίας νόμιζαν ότι η εκκλησία που ήθελαν να υπάρχει, έτσι ήταν, και δεν πρέπει να κατηγορηθούν γι' αυτό, καθώς νόμιζαν ότι έτσι θα ήταν καλύτερο να ακολουθήσουν την αληθινή πίστη. Αλλά, δυστυχώς, αυτό αύξησε περισσότερο το σκοτάδι, τους διαχωρισμούς, την απώλεια ψυχών, την απομόνωση και έφερε περισσότερη σύγχυση ανάμεσα στις ομολογίες και πλήθυνε τις διαιρέσεις της σε εκατοντάδες. Με αυτόν τον τρόπο τα παιδιά του Θεού βίωσαν συγχρόνως ευλογίες και σύγχυση.

Ωστόσο, εμείς ως σημερινή γενεά, είμαστε αρμόδιοι να την επανεξετάσουμε και να ανοίξουμε το σωστό δρόμο για διάλογο, Ειρήνη, ενότητα και συμφιλίωση μεταξύ Χριστιανών, Μουσουλμάνων, Βουδιστών και Εβραίων και να καταβάλουμε τις απαραίτητες προσπάθειες για να κάνουμε αυτό που οδηγεί στην Ειρήνη. Δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι από κοινού για την ειρήνη μας και την ενότητά μας;

Είμαστε ιδιαίτερα ευγνώμονες σε όσους ανέλαβαν την πρωτοβουλία και τώρα εργάζονται για τον διαθρησκευτικό διάλογο, για την ειρήνη και την ενότητα μεταξύ των θρησκειών, που μας βοηθούν να αναλογιστούμε περισσότερο τι κοινό έχουμε απ' αυτό που μας χωρίζει. Τους ευχαριστούμε που έδωσαν σημασία σε αυτό το θέμα και μας βοηθούν να προβληματιστούμε για τις διαιρέσεις και το μίσος του ενός απέναντι στον άλλο, αντί να είμαστε ενωμένοι και να ακολουθούμε τον ένα και αληθινό Θεό.

Ο Πάπας Ιωάννης Παύλος Β' συχνά θεωρείται σπουδαία φυσιογνωμία για την έναρξη του διαλόγου μεταξύ των κοινοτήτων των Καθολικών και των Εβραίων. Ήταν ο πρώτος Πάπας που επισκέφθηκε επίσημα μια συναγωγή και ζήτησε επίσημα συγγνώμη εκ μέρους της Καθολικής Εκκλησίας για αδικήματα κατά των Εβραίων στο διάβα της ιστορίας. Αναφέρθηκε στον Ιουδαϊσμό ως τον «Μεγαλύτερο αδελφό» του Χριστιανισμού. «Συγχωρούμε και ζητάμε συγχώρεση», είπε. Ωραίο δεν είναι αυτό;

Αν και ο Βούδας γεννήθηκε 500 χρόνια πριν από τον Χριστό, και δεν είπε τίποτα για τον έναν Θεό αλλά πίστευε σε θεούς, μαθαίνουμε πολλά καλά πράγματα από αυτή τη θρησκεία που έχουμε κοινά, καθώς ο Βούδας ασχολήθηκε πάρα πολύ με την ανθρώπινη κατάσταση. Η Ειρήνη και η δικαιοσύνη εξακολουθούν να είναι κοινό μας μέλημα, το οποίο πρέπει να ενθαρρύνουμε.

Όλοι συμφωνούμε ότι η θρησκεία και το δόγμα που ακολουθούμε και εφαρμόζουμε είναι τα καλύτερα για τον καθένα μας, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι δεν σεβόμαστε ο ένας τον άλλο, δεν αγαπάμε ο ένας τον άλλο και δεν συνεργαζόμαστε με τους αδελφούς και τις αδελφές μας που λατρεύουν τον ίδιο Θεό με διαφορετικούς τρόπους από τους δικούς μας.

Θεωρώ το ακόλουθο κείμενο ως δεσμευτικό κανόνα για όλους μας. Στον Ματθαίο 7:12 μας δόθηκε ο «Χρυσός Κανόνας»: «Όλα όσα θέλετε να σας κάνουν οι άλλοι άνθρωποι, αυτά να τους κάνετε κι εσείς», γιατί αυτός είναι ο νόμος και οι προφήτες. Στην επί του όρους ομιλία Του, ο Ιησούς τονίζει τη σημασία της κατανόησης και συνεργασίας και των δύο πλευρών για την ειρηνική συνύπαρξη των οπαδών του.

Με αυτό τον τρόπο μας λέει ότι όλους όσους δημιουργούνται κατ' εικόνα του Θεού δεν πρέπει να τους αποφεύγουμε, αλλά να τους φερόμαστε με αξιοπρέπεια, ευγένεια, ταπεινότητα και σεβασμό. Παράλληλα, δεν πρέπει να είμαστε εγωκεντρικοί, αλλά να ανοίξουμε τα μάτια μας για να δούμε τη δύναμή τους, να εκτιμήσουμε τις απόψεις και τις ιδέες τους, κι όχι την αδυναμία τους. Δεν πρέπει να επικρίνουμε αρνητικά άλλες ομολογίες λόγω του τρόπου λατρείας τους και του δόγματος της πίστης τους κατά την δημόσια διακονία μας. Είναι φρόνιμο να είμαστε υπομονετικοί, να συγχωρούμε και να αγαπάμε όποτε πληγωθούμε ή πονέσουμε και να δεχθούμε πρόθυμα να συγχωρέσουμε όταν μας ζητηθεί. Δεν πρέπει να τονίζουμε τις ακραίες διαφορές των Εκκλησιών κάθε φορά που καλούμαστε για οικονομικό διάλογο και συνεργασία, καθώς αυτό μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο για την ειρηνευτική πρωτοβουλία. Είναι πάντα μια ευλογία να ενθαρρύνουμε ο ένας τον άλλον και να εξασφαλίζουμε την ειρήνη και την ανάπτυξη των κοινών που έχουμε. Αυτό που μας ενώνει είναι πολύ πιο ορατό από αυτό που μας χωρίζει.

Είναι καλό να καταλαβαίνουμε ο ένας τον άλλο μαθαίνοντας να αποδεχόμαστε τις διαφορές, ξεπερνώντας τις προκαταλήψεις με αμοιβαίο σεβασμό και συνεργαζόμενοι για συμφιλίωση και παροχή υπηρεσίας και ενθαρρύνοντας τις πνευματικές και ηθικές αλήθειες που συναντάμε στις θρησκείες.

Τόσο η Αγία Γραφή όσο και το Κοράνι διδάσκουν ότι το Έλεος και η δικαιοσύνη είναι τα δύο χαρακτηριστικά του Θεού. Ο Θεός είναι ελεήμων και φιλεύσπλαχνος και θέλει να είμαστε σπλαχνικοί ο ένας στον άλλο. Το θέλημα του Θεού για μας είναι να ζούμε με Ειρήνη και αμοιβαίο σεβασμό.

Εμείς οι Χριστιανοί, οι Μουσουλμάνοι, οι Εβραίοι και οι Βουδιστές έχουμε πολλά πράγματα κοινά, ως πιστοί και ως άνθρωποι, ζούμε στον ίδιο κόσμο και στην ίδια πραγματικότητα. Ναι, μπορούμε να συνεργαστούμε για να δώσουμε μαρτυρία στον σύγχρονο πολιτισμό, ανεξάρτητα από το πόσο καιρό θα χρειαστεί για να εξασφαλιστεί η ειρήνη στον πλανήτη μας. Μαζί μπορούμε να διακηρύξουμε ότι η Ειρήνη είναι υποχρεωτική στον πλανήτη μας και να αρχίσουμε να δουλεύουμε γι' αυτό χωρίς μεγάλη καθυστέρηση.

Χωρίς ειρήνη, δεν μπορεί να υπάρξει ουσιαστική ανάπτυξη, επομένως δεν θα υπάρξει καλύτερη ζωή για τους ανθρώπους και κανένα λαμπρό μέλλον για τα παιδιά. Πρέπει να προσευχηθούμε μαζί για εκείνες τις χώρες που υποφέρουν λόγω έλλειψης ειρήνης. Χρειάζονται τις προσευχές μας και τις κοινές μας ενέργειες.

Ο Πάπας Φραγκίσκος, στην πρόσφατη επίσκεψή του στην Αίγυπτο, πρότεινε ένα μήνυμα ενότητας, ανοχής και μη-βίας και είπε στον λαό της Αιγύπτου και στον Αιγύπτιο μεγάλο Ιμάμη Σεΐχ Αχμέτ Αλ-Ταγίμπ, «Ας πούμε καθαρά "Όχι" σε κάθε μορφή βίας, εκδίκησης και μίσους που διενεργούνται στο όνομα της θρησκείας ή στο όνομα του Θεού». Ελπίζω όλοι να συμφωνούμε με το μήνυμά του.

Ο Θεός μας είναι η πηγή της ειρήνης και είναι φιλειρηνικός Θεός, μακρόθυμος, πολυέλεος και γεμάτος υπομονή. Σίγουρα όλοι επιθυμούμε να έχουμε ειρήνη με τον Θεό. Τι σημαίνει αυτό; Σας προσκαλώ ταπεινά να μελετήσετε τον λόγο του Θεού επειδή ο Θεός δημιούργησε αυτόν τον κόσμο με την πρόθεση να είναι απαλλαγμένος από κάθε σατανική επίθεση και να είναι γεμάτος ειρήνη, αλλά η ανθρώπινη αμαρτία πήγε ενάντια στο σχέδιο του Θεού ξεκινώντας από τους πρώτους γονείς μας.

Τώρα είμαστε παιδιά ενός Θεού επειδή ο Θεός πήρε την πρωτοβουλία να συμφιλιωθεί μαζί μας και να επιδιώξει την ειρήνη μαζί μας. Πρέπει να είμαστε υποστηρικτές της ειρήνης και της ενότητας όπου και σε όποια κατάσταση κι αν βρισκόμαστε. Ας αρχίσουμε να χιτίζουμε την ειρήνη μέσα μας, αν έχουμε Ειρήνη με τον Θεό μας και αν είμαστε άνθρωποι της προσευχής, ο

Θεός μπορεί ακόμα να μας χρησιμοποιήσει ως εργαλείο της ειρήνης Του ώστε (η ειρήνη Του) να φτάσει όπου είναι αναγκαία.

Έχουμε ένα απλό και όμορφο παράδειγμα πώς οι αδελφές Εκκλησίες, Ορθόδοξοι και Καθολικοί πιστοί σε ένα μικρό χωριό ενώνονται και ζουν μαζί ειρηνικά με πολύ καλή συνεργασία μεταξύ τους. Βρισκόμαστε στην Αποστολική Αντιπροσωπεία (*Βικαριάτο*) της Τζίμα-Μπόνγκα (*Jimma-Bonga*) στην Αιθιοπία, στο συγκεκριμένο χωριό που ονομάζεται Σάππα (*Shappa*) απ' όπου προέρχομαι, έχουμε μια οικουμενική εκκλησία όπου μια ή δύο φορές το μήνα άνθρωποι από τις δύο ομάδες πιστών συγκεντρώνονται τα τελευταία 30 χρόνια, δοξολογούν μαζί, προσεύχονται μαζί, εορτάζουν μαζί και συζητούν διάφορα θέματα και αναζητούν κοινές λύσεις για κοινά προβλήματα. Πορεύονται και εργάζονται μαζί. Δεν είναι ωραίο;

Κατά τη διάρκεια του 1^{ου} Παγκοσμίου Πολέμου, όταν έθνη κήρυξαν την έχθρα μεταξύ των εθνών και κατέστρεψαν το ένα το άλλο με τον πόλεμο, κατά τις συγκρούσεις μεταξύ δύο χωρών που ήταν η Γαλλία και η Γερμανία, οι στρατιώτες πληροφορήθηκαν τα νέα, πως ήταν 25 Δεκεμβρίου, ημέρα Ειρήνης, η ημέρα που γεννήθηκε ο Άρχων της ειρήνης, ο Ιησούς Χριστός. «Χριστούγεννα». Ακούγοντας ένα τόσο σπουδαίο μήνυμα, και οι δύο εχθροί άφησαν τα όπλα τους στην άκρη, αγκάλιασαν ο ένας τον άλλο, αντάλλαξαν ασπασμό ειρήνης ο ένας με τον άλλο, έψαλλαν μαζί τον ύμνο των Χριστουγέννων «Χαρά στον κόσμο, ήρθε ο Κύριος» και πέρασαν την ημέρα μαζί γιορτάζοντας. Δεν είναι ωραίο;

Η ειρήνη είναι απαραίτητη και βασική για όλα. Χωρίς ειρήνη οδεύουμε σε αμφιβολίες και σύγχυση και μάλιστα σε κίνδυνο, αλλά με την Ειρήνη τα έχουμε όλα, ιδιαίτερα τον Παντοδύναμο Θεό στο πλευρό μας.

Στην Αιθιοπία, τη χώρα από την οποία προέρχομαι, οι ηγέτες των διαφορετικών ομολογιών σε συνεργασία με την κυβέρνηση της Αιθιοπίας, καθιέρωσαν ένα διαθρησκευτικό τόπο συζήτησης (*φόρουμ*) σε εθνικό και επισκοπικό επίπεδο όπου συγκεντρώνονται πότε πότε και συζητούν για την ειρηνική συνύπαρξη μεταξύ των θρησκειών, πορεύονται και εργάζονται μαζί για κοινά θέματα της χώρας. Αυτό το θεωρούμε καλό παράδειγμα που πρέπει να ενθαρρύνουμε. Όλοι χρειαζόμαστε την ειρήνη και να συνεργαστούμε για ειρήνη και αρμονία. Η Ειρήνη ας είναι μια από τις προτεραιότητές μας. «Το να υπηρετήσουμε τον Θεό απαιτεί δυνατή πίστη και αυτοθυσία.»

Επίσκοπος Μάρκος Γκεμπρεμεντίν

Αιθιοπία